

70% випадків, якщо тварини отримують негайну ветеринарну допомогу й кінцівка фіксувалася, то вони одужували.

МЕТОДИ КОРЕКЦІЇ ПОВЕДІНКИ У ДОМАШНІХ КОТІВ

Ламикіна Д. В.

Науковий керівник: Морозенко Д. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

lamykinazar@gmail.com

Вступ. У казці Редьярда Кіплінга кішка описана як норавлива, волелюбна тварина, яка нікому не підкоряється. Багато хто впевнений, що кішка та дисципліна й виховання – поняття несумісні. Але кішку можна та потрібно виховувати, головне – знайти правильний підхід. Адже кошеня або дорослий кіт повинні: знати своє ім'я та відгукуватися на поклик; спокійно сидіти на руках, переносити гігієнічні процедури; слухатися заборонну команду; дотримуватися режиму дня, харчування; користуватися лотком (унітазом), кігтеточкою; мати постійне місце сну; не виявляти агресії до господарів.

Мета дослідження. Проаналізувати методи корекції поведінки, дресирування та виховання котів.

Матеріали та методи. Було проведено аналіз сучасних літературних джерел з актуальною та корисною інформацією щодо корекції поведінки котів.

Результати дослідження. В цілому процес виховання кішки зводиться до формування умовних рефлексів, які повинні спиратися на безумовні – потреба в їжі, охайність, прагнення до спокою, тиші. Привчання до режиму здійснюється поступово, потрібно просто щодня годувати вихованця та виконувати інші дії в той самий час. Поступовим має бути і привчання до гігієнічних процедур, важливо з самого початку не налякати кішку, діяти акуратно, впевнено, за слухняність заохочувати ласкою, ласощами. Будиночок, лежанка для сну повинні розташовуватися в тихому, відокремленому місці. В процесі привчання до них важливо без крайньої необхідності не брати на руки, не турбувати kota, що усамітнився та відпочиває. Вихованець повинен зрозуміти, повірити, що це його територія, безпечний притулок.

Привчання до імені. Це перший і найпростіший етап виховання, головне, щоб кличка легко вимовлялася та добре сприймалася на слух. Коту краще придумати коротке ім'я з 1-2 складів, добре, якщо в ньому зустрічаються шиплячі, свистячі звуки. Для початку варто перебрати кілька варіантів і стежити за реакцією вихованця на звучання клички. Якщо він у відповідь і вухом не поводить, спробуйте інші імена, поки не дочекається відгуку. Коли ім'я вибрано, постійно використовуйте один варіант і домовтеся всією сім'єю звертатися до кішки однаково. Кіт-старожил, який призвичаївся до сім'ї, може абсолютно нормально сприймати різні варіації власної клички, але в період привчання важлива сталість. Завжди вимовляйте кличку при виконанні приємних для тварини дій (погладжування, годування, гра), вставляйте до речень: «Барсик хороший», «Зараз Барсик буде їсти». Намагайтеся вимовляти кличку спокійним, ласкавим голосом, не згадуйте її, коли сварите вихованця, скаржитеся комусь на його поведінку. Одночасно кошеня, кішку привчають йти на поклик. Поки кішка зникає до імені, доповнюйте його словами «киць-киць», використовуйте жести, що підкликають,

привабливі для kota звуки (шарудіння паперу, шум іграшки). Спочатку кличте з близької відстані, після закріплення навички починайте кликати вихованця з сусідньої кімнати. У період привчання обов'язково заохочуйте появу на поклик ласкою, грою, ласощами.

Дисципліна та послух. Кішка повинна виконувати мінімум 2 команди – йти на поклик і реагувати на заборону («Не можна!», «Фу!»). Кішки – допитливі, рухливі тварини з яскраво вираженим мисливським інстинктом, потребою точити кігті, зуби. Якщо не направляти активність вихованця в потрібне русло, не припиняти неприпустимі дії, у нього швидко сформуються шкідливі звички – псувати меблі, вилазити на стіл, красти їжу, атакувати господаря. Скорегувати поведінку, перевиховати кішку вкрай складно, потрібно з самого початку окреслити коло недозведеного та карати за непослух.

Як навчити кішку команді «Не можна!». Якщо ви помітили, що кішка дряпає меблі, стіну, килим, гризе провід, кімнатну рослину, лізе на стіл, штору, чинить інше неподобство, відразу ж зупиніть її, чітко, голосно скажіть: «Не можна!»(Фу!). Можна вибрати інше формулювання заборони, головне, постійно використовувати те саме слово. Для припинення неприпустимої поведінки можна: взяти кішку на руки, забрати з «місця злочину», відібрати предмет, який вона гризе, дряпає; відволікти, злякати різким звуком (плеснути, грюкнути, тупнути). Кішки люблять спокій, тишу, звуковий подразник сприймають як негативне підкріплення (покарання). Головне – не переборщити з силою впливу, не спровокувати стрес, фобію. Спосіб не підходить, якщо кішка може від несподіванки впасти, поранитися; якщо кішка проявляє агресію, не підкоряється, можна окропити її з пульверизатора. Максимально допустимий вплив на дорослу тварину зі стійкою психікою – легкий ляпас згорнутою газетою, рушником. Важливі моменти в процесі виховання, формування правил поведінки: сталість вимог і єдність всіх членів сім'ї. Неприпустимо то лаяти, карати кішку за певні дії, то ігнорувати їх, ставитися поблажливо; сварити кішку потрібно в момент проступку, а не коли виявлені його наслідки, інакше тварина просто не пов'яже провину з покаранням. Якщо кішка твердо знає, що певна поведінка неприпустима, але свідомо порушує заборону, вона прекрасно зрозуміє причину відстроченого покарання. Але в таких ситуаціях важливо розібратися, що підштовхнуло kota до порушення дисципліни. Зазвичай це помста, знак протесту, й покарання може тільки погіршити конфлікт. Треба постаратися помиритися з вихованцем, поговорити, іноді є сенс попросити вибачення. Іноді відхилення від нормальної поведінки є наслідком фізичного нездужання або стресу, якщо не вдається допомогти тварині власними силами, необхідно звернутися до ветеринарного фахівця або зоопсихолога. Профілактика небажаної поведінки. Виховання кошеняти й особливо перевиховання дорослої тварини – процес тривалий, потрібно запастися терпінням. Поки вихованець засвоює правила, зникає до дисципліни, важливо не просто забороняти та припиняти небажану поведінку, а й попереджати її. Щоб сформувалися правильні моделі поведінки, у кішки повинні бути лоток зі свіжим наповнювачем, кігтеточка, власний посуд, іграшки, місце для відпочинку та ігор. Важливо, щоб аксесуари були зручними, подобалися кішці, розташовувалися в доступному місці. Про всі тонкощі привчання до лотка, кігтеточки докладно розповідається в окремих статтях. Ламкі речі, посуд, статуетки краще прибрати з відкритих місць, вазони тримати в кімнаті, куди кіт не може проникнути, меблі закрити спеціальними чохлами. Якщо об'єкти, які кіт любить гризти, дряпати, неможливо прибрати, спробуйте їх обробити спреями для відлякування кішок. Спосіб підійде і для штор, які вихованець перетворює на скалодром. Неприпустимі методи корекції поведінки. При вихованні кішки не можна використовувати: удари, больові впливи; гучний крик – тварина повинна реагувати на інтонацію, а не на силу голосу; девайси, призначені для собак –

строгі нашійники, будь-які пристосування для генерації слабких ударів струмом; ліки. Допустимо використовувати м'які рослинні седативні, щоб заспокоїти кішку перед поїздкою, неприємною маніпуляцією, після стресу. Сильнодіючі засоби застосовуються тільки за медичними показами, а не як засіб корекції небажаної поведінки. Це стосується й гормональних препаратів для пригнічення статевого потягу; покарання голодом; видалення кігтів. Ця операція робить кішку абсолютно беззахисною.

Невихована кішка – вина вихователя. Далеко не завжди кішки поведуться так, як хотілося б господарям, але винні в цьому люди. Іноді від кішок вимагають поведінки, яка для них є неприродною. Деякі господарі вважають, що найкращий спосіб домогтися слухняності – залякати тварину. Інші занадто поблажливі до її витівок, створюють атмосферу всездозволеності. Це свідчить не про любов до вихованця, а про байдужість до нього. Щоб виховати кішку, потрібно бути суворим, але не жорстоким, терплячим, наполегливим, уважним і по-справжньому любити вихованця.

Висновки. Вихованням котів потрібно починати займатись з його малих років, щоб в майбутньому не довелося перевиховувати вже дорослу кішку з збудованою моделлю поведінки. Існує велика кількість методів корекції поведінки, виховання, для цього потрібне терпіння та багато зусиль.

ЛІКАР ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ - НАЙКРАЩА ПРОФЕСІЯ В СВІТІ

Лущик А. С.

Науковий керівник: Доценко Р. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
ariana.lushchik@gmail.com

Вступ. Ветеринарний лікар - це спеціаліст, який безпосередньо займається лікуванням тварин, оглядом, у разі необхідності надають хірургічну допомогу, приймають пологи. І хоча цей фахівець лікує не людей, а тварин, але кожного дня стикається зі складними випадками, які вимагають відмінних знань і практичного досвіду. Фахівці даного напрямку можуть працювати в ветеринарних клініках, аптеках, цирках та зоопарках, заповідниках та на фермах.

Мета дослідження. Надати факти чому лікар ветеринарної медицини - найкращий вибір професії.

Матеріали та методи. Були проаналізовані літературні джерела, які містять інформацію про такий фах, як лікар ветеринарної медицини та чому це найкращий вибір майбутньої професії.

Результати дослідження. Лікар ветеринарної медицини рятує не тільки тварин, але й людство. Ця професія дуже благодійна у теперішній час, бо лікарі несуть відповідальність та повагу не тільки собі подібним, але й братам нашим меншим. Ветеринарна служба займається не тільки лікувальною роботою, але й профілактикою, інспектуванням всіх переробних підприємств, ринків, великих і малих свиноферм, птахоферм, молокопереробних підприємств, перевіркою імпортової та експортної продукції на державній митниці. Це одна з небагатьох спеціальностей, яка однаково потрібна у місті й селі.

Тварина – беззахисна, вона ніколи не поскаржиться на своє самопочуття, як це може зробити людина, так ось для цього потрібні ветеринарні лікарі, щоб захищати та підтримувати стан тварини.